

Nr 1024

**av herr Hermansson m. fl.
angående avdragsrätten för bostadskostnader vid inkomst-
beskattningen.**

Det nuvarande beskattningssystemet med avdrag för gäldräntor har stor hyressänkande effekt då det gäller egenägda småhus, medan motsvarande möjligheter inte finns för andra bostadskonsumenter.

Detta har inneburit att bostäder i allmännyttig och kooperativ förvaltning inte blivit lika konkurrenskraftiga som de egenägda och att större lägenheter i flerfamiljshus får dyrare boendekostnader än i småhus med äganderätt.

Enligt vissa beräkningar kostar en lägenhet i egenägt småhus ca 30 % mera att producera per m² än motsvarande yta i ett flerfamiljshus, men boendekostnaden blir ändå ca 30 % lägre för lägenheten i småhuset än i flerfamiljshuset. Ett i sammanhanget märkligt förhållande består däri, att medan *hyran* bestämmes med hänsyn bl. a. till räntan, får fastighetsägaren göra avdrag härför vid taxeringen!

Till detta kommer att av två familjer med samma inkomst erhåller den som har möjlighet att välja ett egenägt småhus förutom en lägre boendekostnad ofta ett högre bostadstillägg.

Systemet med avdragsrätt för småhusägare, medan andra boendekategorier inte har denna möjlighet, har kommit att snedvrیدا inriktningen av bostadsbyggandet och bostadsefterfrågan och innebär att bostadskonsumenternas valmöjligheter begränsas. Effekten av avdragsrätten är störst i nybyggda stora och dyra hus, medan den som ägt ett småhus i många år eller har ett mindre, billigare hus inte alls har samma fördelar. Även innehavare av hyres- och bostadsrätt måste emellertid ges möjlighet till skattemässiga avdrag vid inkomstdeklarationen för att åstadkomma större rättvisa mellan olika boendeformer.

Ett ensidigt slopande av avdragsrätten för småhus kan emellertid inte genomföras, då avdragsrätten för skuldräntor gäller även för andra skulder och då detta skulle innebära att många småhusägare skulle komma i en mycket svår ekonomisk situation och kanske tvingas att lämna sina hem.

Vänsterpartiet kommunisterna föreslår i annat sammanhang att avdragsrätten för skuldräntor begränsas till ett sammanlagt skuldbelopp på 125 000 kr. Om man tillämpar en sådan begränsning skulle alla småhusägare fortfarande få göra avdrag, med följd att orättvisan i att de

dyraste villorna och de högsta inkomsterna får de största fördelarna skulle upphöra.

Hyresgästernas Riksförbund har för sin del i sitt bostadspolitiska handlingsprogram belyst frågan om avdragsrätten för bostäder och har där skisserat en schablonmetod som skulle kunna användas i syfte att skapa större rättvisa mellan olika boendeformer. Enligt denna metod skulle hyresgäst och bostadsrättsinnehavare medges rätt till avdrag med 10 % av utgående hyra och avdraget ske sedan taxering verkställts i vanlig ordning. Härigenom skulle man undvika att avdragets storlek blir beroende av inkomsten. Möjligt är att även andra metoder kan användas.

Bostadsskattekommittén arbetar nu med dessa frågor, men vi har ändå velat uppmärksamma problemet och anser att riksdagen som sin mening bör ge till känna att även innehavare av hyres- och bostadsrätt skall ges möjlighet till avdrag av samma storleksordning som enligt vår uppfattning bör gälla för egenägda småhus.

Med stöd av det anförda föreslås

att riksdagen med uttalande av sin anslutning till principen om likställdhet i fråga om att svara för räntekostnaden mellan hyresgäster och egenägda småhus måtte anhålla om att regeringen överlämnar motionen till bostadsskattekommittén för beaktande i sitt fortsatta utredningsarbete.

Stockholm i januari 1973

C.-H. HERMANSSON (vpk)

LARS WERNER (vpk)
i Tyresö

EIVOR MARKLUND (vpk)

TORE CLAESON (vpk)

NILS BERNDTSON (vpk)
i Linköping

GUSTAV LORENTZON (vpk)